

ZBORNICA VARNOSTI
IN ZDRAVJA PRI DELU

ZVZD

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
Nikolska cesta 24
1507 Ljubljana
www.zvzd.si

NAVODILO ZA VARNO DELO

Šifra dokumenta / izdaja:
NVD – ZbVZD – T 001 / 01

Stran: 1/3

www.zbornica-vzd.si

ROČNI ŠKRIPEC

1. NAVODILA IN VARNOSTNI UKREPI PRED ZAČETKOM DELA

- **Seznani se z navodili za varno uporabo in jih dosledno upoštevaj.**
- Preglej in uredi **okolico delovnega mesta.**
- Uporabljaljaj samo **brezhibno delovno opremo.**
- Preveri **delovanje varnostnih naprav.**
- **NE PRIČNI Z DELOM**, če:
 - ❖ nisi ustrezno **usposobljen** (ustrezno zdravniško spričevalo, teoretično in praktično usposobljen, seznanjen z navodili za varno delo, ipd.),
 - ❖ si v neustreznem **psihofizičnem stanju** (pod vplivom psihoaktivnih substanc – alkohol, droge, psihoaktivna zdravila, ipd.), bolan, utrujen.
- V primeru ugotovljenih **pomanjkljivosti** in nepravilnosti **takoj obvesti pristojnega.**

2. OPOZORILA in NEVARNOSTI

- Padeč bremena, ki je bilo slabo ali nepravilno privezano.
- Padeč bremena zaradi uporabe neustreznih privezovalnih sredstev.
- Zruški nepravilno deponiranega blaga.
- Poškodbe rok zaradi neuporabe delovnih rokavic.
- Možnost telesnih okvar zaradi dvigovanja pretežkih bremen.
- Padeč delavca, ki snema breme, zaradi neustrezno izdelane varnostne ograje na tem mestu.
- Možnost ostalih poškodb zaradi neupoštevanja navodil za varno delo.

3. VARNOSTNI UKREPI IN PRAVILA VARNEGA TER ZDRAVEGA DELA

- Delovno opremo uporabljaj **namensko in v skladu z navodili za varno delo proizvajalca delovne opreme.**
- Z delovno opremo upravljaj tako, da **s svojim delom ne ogrožaš svoje varnosti in zdravja** ali varnosti in zdravja drugih oseb.
- **Prepovedano je poseganje v nevarno območje!**
- **Prepovedano je odstranjevanje varnostnih naprav in varoval ali povzročiti, da te ne delujejo.**
- Privezovallec bremena oziroma delavec, ki snema breme, mora pred vsakim dviganjem oziroma med delom pregledati:
 - ❖ pregledati in urediti delovno mesto oziroma manipulacijski prostor,
 - ❖ pregledati ročni škripec in njegovo opremo:
 - kavelj in njegovo stanje,
 - stanje nosilnih in navezovalnih vrvi,
 - stanje škripčevja,
 - ❖ ali je tovor pravilno navezan in uravnotežen,
 - ❖ ali je glede na okoliščine mogoče brez nevarnosti izvršiti dviganje in premik tovora,
 - ❖ ali so se delavci odmaknili iz nevarnega območja,
 - ❖ breme mora dvigati pazljivo in zbrano,
 - ❖ premik bremena izvrši neposredno nad tlemi in v višini iznad tal 2 m oziroma iznad ovir,
 - ❖ pri premiku tovor spremlja; to še posebej velja, če je tovor nad tlemi manj kot 2 m,
 - ❖ premik mora opraviti brez nihanja,
 - ❖ odlaganje tovora mora opraviti mirno,

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ tovor mora odložiti na primerne podložke in lepo poravnano, ❖ odloženi tovor ne sme odlagati na transportne poti in ne tam, kjer ovira normalni potek dela. ➤ Po opravljenem delu je privezovalc bremen dolžan: <ul style="list-style-type: none"> ❖ razbremeniti škripec, ❖ nosilna sredstva in druge dele dvigala, ki so se med delom zamazala, očistiti, ❖ napake, ki jih opazi na ročnem škripcu, je dolžan prijaviti nadrejenemu. ➤ Kavelj mora biti zavarovan z varovalko proti izpadu ali pa imamo na koncu vrvi obešalno sponko za obešanje veder. ➤ Če obstaja nevarnost, da bi predmet, ki ga dvigamo kam zadel, lahko na breme privežemo vrv za vodenje. ➤ Glavni nosilni drog mora biti na koncu sidran oziroma obtežen z bremenom (protiutež mora biti 3 × večja kot jo dobimo s statičnim preračunom). ➤ Delavec, ki snema breme, mora biti zavarovan pred padcem (varnostna ograja v višini 1 m od tal z sredinskim vmesnim prostorom, da delavec potegne breme k sebi). ➤ Prepovedano je puščanje ročnega škripca pod stalno obremenitvijo! ➤ Prepovedano je škripec obremenjevati preko njegove nosilnosti. ➤ Prepovedano je nihaje prenašati ali spuščati breme. ➤ Prepovedano je prenašati nevarne tovore, če ni poskrbljeno za posebne varnostne ukrepe (varnejšo navezavo, odstranitev ljudi iz nevarnega območja in podobno). ➤ Prepovedano je dvigati breme, ki ni prosto (pritrjene, zložene in podobne predmete). ➤ Prepovedano je navezovati breme tako, da se ga obesi na vezi s katerimi je povezan. 	
4. OSEBNA VAROVALNA OPREMA		
 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osebna varovalna oprema mora biti skladna z veljavnimi standardi. ➤ Delavec mora pri svojem delu dosledno in namensko uporabljati osebno varovalno opremo v skladu z navodili proizvajalca, jo redno čistiti in vzdrževati ter skrbeti za njeno brezhibnost. ➤ Uporabnik delovne opreme mora uporabljati naslednjo osebno varovalno opremo: <ul style="list-style-type: none"> ❖ delovna obleka, ❖ zaščitna čelada (SIST EN 397), ❖ zaščitne rokavice (SIST EN 388), ❖ zaščitna obutev s kapico (SIST EN 20345). 	
5. UKREPI IN NAVODILA OB MOTNJAH		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V kolikor pred začetkom dela ali med delom ugotoviš na stroju, orodju ali pripravah kakršnekoli poškodbe, pomanjkljivosti, ki ogrožajo nadaljnjo varno delo, delovno opremo takoj izključi in o tem obvesti pristojnega. ➤ Stroj opremi z napisom »POZOR! NE VKLAPLJAJ, STROJ V OKVARI!« 	
6. PRVA POMOČ IN REŠEVANJE		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pri nepravilnostih v delovanju aktiviraj izklop v sili, izključi glavno stikalo in obvesti nadrejenega. ➤ V primeru nezgod z delovno opremo izključi pogon delovne opreme, poškodovano osebo reši iz nevarnega območja. ➤ O dogodku obvesti reševalce – PRIJAVA NEZGOD 112. ➤ Poškodovancu nudi prvo pomoč do prihoda reševalcev oz. ga pospremi v ambulanto prve pomoči. 	 112

7. POSLEDICE KRŠITEV NAVODIL VARNEGA DELA

- Zdravstvene posledice: **poškodba pri delu, zdravstvene okvare, smrt.**
- Delovno pravne posledice: **opozorilo, opomin, prenehanje dela.**

